

Natuurvriendelijke oevers in het Noord-Willemskanaal

De afgelopen periode onderzochten we de mogelijkheden voor natuurvriendelijke oevers in het Noord-Willemskanaal. Een deel daarvan willen we dit jaar realiseren. Samen met direct betrokkenen ontwikkelden we hiervoor plannen. Dit is uitgewerkt in het ontwerp projectplan Natuurvriendelijke Oevers Noord-Willemskanaal. Dit projectplan ligt vanaf 7 juli 2021 zes weken ter inzage. U kunt hierop reageren. Uw zienswijze nemen we mee voordat we het projectplan ter vaststelling voorleggen aan ons algemeen bestuur. In deze nieuwsbrief vertellen wij u meer over de aanpassingen.

Waarom natuurvriendelijke oevers?

Een van onze taken is het verbeteren van ecologische waterkwaliteit, ook in de kanalen. Op dit moment is het Noord-Willemskanaal weinig natuurvriendelijk ingericht. Het is een scheepvaartkanaal met oevers die bestaan uit verticale damwanden en een bodem die ook langs de kant al diep is. Hierin kunnen waterplanten zich niet of amper ontwikkelen. Er is weinig ruimte voor vissen om te kunnen

paaieren en eieren af te zetten en voor jonge vissen om beschut te kunnen opgroeien. Om de diversiteit aan waterplanten en waterdieren te vergroten leggen we natuurvriendelijke oevers aan. Dat kan door ondiepe zones langs de kant te maken van ongeveer 4 meter breedte, met een watterdiepte variërend tot 1 meter. Bij deze diepte kan licht tot op de bodem doordringen en kunnen waterplanten zich ontwikkelen. Dit biedt vervolgens weer paai- en opgroeimogelijkheden voor vissen, maar het biedt ook leefgebied voor allerlei andere (kleine) dieren. We hebben dit eerder succesvol uitgevoerd in bijvoorbeeld het Slochterdiep, het Afwateringskanaal Duurswold, het Termunterzijldiep en in de Westervoldse Aa.

Het ontwerp projectplan
Natuurvriendelijke oevers Noord-Willemskanaal
ligt vanaf 7 juli 2021 zes weken ter inzage.

Waar gaan we dit doen?

Tot 2027 hebben we de opgave om in totaal 6 km natuurvriendelijke oevers in het Noord-Willemskanaal aan te leggen. We doen daarvan nu eerst 3 km. De aanleg bereiken we deels door samen te werken met projecten van andere overheden:

- Nabij de Taarlosebrug is met het vervangen van de damwand door de provincie Drenthe ook een natuurvriendelijke oever aangelegd.
- Langs de zuidzijde van het Havenkanaal tussen de Europaweg en de nieuwe sluis wordt, met de aanleg van een fietspad door de gemeente Assen, ook een natuurvriendelijke oever aangelegd.
- Bij dijkverbetering nabij de Witte Molen wordt ook een natuurvriendelijke oever aangelegd.

Door op deze wijze ‘werk met werk’ te maken wordt ongeveer 1,8 km natuurvriendelijke oevers gerealiseerd.

Voor de resterende 1,2 km werkten we samen met adviesbureau Arcadis het ontwerp projectplan Natuurvriendelijke Oevers Noord-Willemskanaal uit voor de volgende trajecten (zie schets):

- Traject A, gelegen aan de westzijde van het kanaal direct ten zuiden van sluis De Punt, (ca. 180 meter natuurvriendelijke oever);
- Traject B, gelegen aan de westzijde van het kanaal in de bocht van de Groningerstraat bij De Punt (ca. 370 meter natuurvriendelijke oever);
- Traject C, gelegen aan de westzijde van het kanaal, ten noorden van Sluis Vries, (ca. 470 meter natuurvriendelijke oever);
- Traject D, gelegen aan de oostzijde van het kanaal, direct ten zuiden van de sluis Vries, (ca. 200 meter natuurvriendelijke oever).

In de voorbereiding van het plan hebben we ook opties bekeken voor 300 m natuurvriendelijke oevers direct ten noorden van de A28, bij Heidenheim aan de oostzijde van het kanaal. De kosten hiervan bleken echter te hoog om van het voor 2016-2021 beschikbare budget te kunnen betalen. Voor de planperiode 2022-2027 zullen we deze opties opnieuw bekijken.

Ten zuiden van sluis De Punt (traject A)

Hier leggen we langs het bosje aan de westzijde van het kanaal 180 m natuurvriendelijke oever aan door achter de bestaande damwand een strook grond van circa 6 meter te ontgraven. Daarbij ontstaat een oeverzone met circa 4 meter breed water. De waterdiepte varieert hier tot maximaal 1 meter diepte. Voor ecologische uitwisseling tussen de natuurvriendelijke oever en het kanaal wordt een opening in de damwand gemaakt van ongeveer 1 bij 1 meter. We passen de bestaande opening in de fauna-uittreeplaats aan. Zo kunnen ook dieper zwemmende vissen de oeverzone vinden en kunnen landdieren die te water zijn geraakt weer veilig uit het kanaal klimmen.

Om deze natuurvriendelijke oever aan te leggen is het nodig een smalle strook bomen van het naastliggende bos te kappen. Dit gebeurt op zorgvuldige wijze, zodat zo snel mogelijk weer een mooie en ecologisch waardevolle randzone aan het bos ontstaat. De gekapte bomen worden elders gecompenseerd door nieuwe aanplant, waarschijnlijk in het beekdal van de Drentsche Aa. Als u echter mogelijkheden ziet om in de directe omgeving te herplanten, neemt u dan gerust contact met ons op. Wij zijn graag bereid deze mogelijkheden te overwegen.

Bocht in de Groningerstraat (traject B)

In deze bocht ligt langs het kanaal een brede relatief hoge strook langs het kanaal. Hier leggen we 370 m natuurvriendelijk oevers aan op vergelijkbare wijze als bij de Sluis De Punt. Maar hier hoeven geen bomen te worden gekapt. Op dit traject worden twee openingen in de damwand gemaakt voor de uitwisseling tussen de oeverzone en het kanaal. Deze worden zo uitgevoerd dat landdieren deze niet als uittreeplek kunnen gebruiken, om te voorkomen dat ze op de nabij gelegen drukke Groningerstraat uitkomen.

Ten noorden van sluis Vries (traject C)

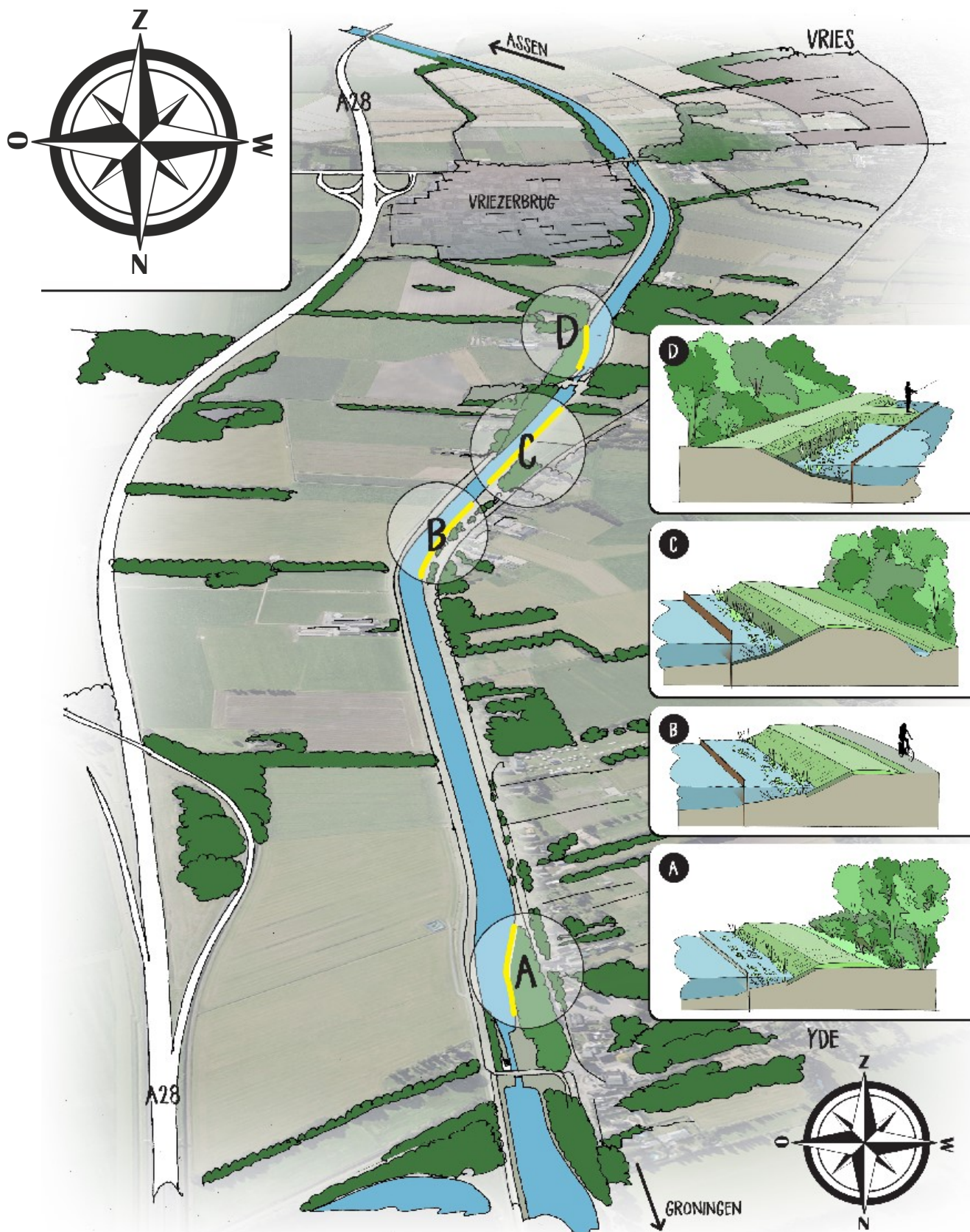
Hier ligt aan de westzijde van het kanaal een groene grasdijk die aanzienlijk breder is dan nodig voor een goede waterkering. Daarom kunnen we de kade achter de damwand deels af graven, waarbij we er voor zorgen dat er een voldoende robuuste dijk over blijft met een kruinbreedte van ten minste 4 meter. Zo leggen we hier een natuurvriendelijke oever aan met een lengte van 470 meter en een waterbreedte van ruim 3 meter. Ook hier worden een aantal nieuwe openingen in de damwand gemaakt, die tegelijkertijd als fauna-uittreeplaats dienst doen. In één geval wordt een bestaande fauna-uittreeplaats aangepast. In overleg met de provincie Drenthe en de aanwonenden is afgesproken om deze groene dijk af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer (waaronder crossmotoren en auto's). Wandelen over de groene dijk blijft wel mogelijk.

Ten zuiden van Sluis Vries (traject D)

Hier leggen we 200 meter natuurvriendelijke oever aan, op vergelijkbare wijze als bij de Sluis De Punt. Omdat dit een populaire visplaats is, komen hier drie visplekken. Dit gebeurt door de natuurvriendelijke oever plaatselijk te onderbreken door een duiker met daarop een gronddam waarop hengelaars kunnen zitten. Om de natuurvriendelijke oever

aan te leggen moet een smalle strook van het naastliggende bos worden gekapt. Dit doen we op dezelfde zorgvuldige wijze als bij de Sluis De Punt. Ook hier geldt dat de gekapte bomen worden gecompenseerd door nieuwe aanplant. Als u mogelijkheden ziet voor herplant in de directe omgeving, laat het ons dan weten.

Monitoren

De komende jaren monitoren we hoe de natuurvriendelijke oevers zich ontwikkelen. De lessen die we daaruit halen nemen we mee voor de invulling van de resterende opgave voor natuurvriendelijke oevers, die in de periode tot 2027 moeten worden aangelegd.

Afstemming van plannen

De plannen zijn voorbereid in overleg met verschillende partijen. Met omwonenden is overleg gevoerd over de invulling van het plan en de invloed op hun leefomgeving. Naar aanleiding hiervan zijn de plannen aangepast. Zo is voor de omwonenden van de sluis Vries een gebieds-bijeenkomst georganiseerd en is rond sluis De Punt overleg geweest met dorpsbelangen Yde-De Punt. Daarnaast heeft met een aantal direct aanwonenden intensiever overleg plaatsgevonden in de vorm van zogenoemde keukentafel gesprekken.

Met Sportvisserij Groningen Drenthe is, namens de aangesloten hengelsportverenigingen, intensief contact geweest. Een nadeel van de natuurvriendelijke oevers is dat er plekken voor hengelaars verdwijnen, maar er blijven langs het kanaal nog ruim voldoende plekken over. Voordeel voor hengelaars is dat de natuurvriendelijke oevers de ontwikkeling van de visstand in het kanaal ten goede komt. Het overleg ging met name over waar wel en waar geen natuurvriendelijke oevers gewenst zijn en over de vormgeving van de oevers. Zo is het ontwerp voor de locatie ten zuiden van Sluis Vries aangepast zodat er hier geschikte visplekken aanwezig blijven.

Met de provincie Drenthe als vaarwegbeheerder en eigenaar van de ondergrond is zeer frequent en intensief contact geweest over de keuze van de locatie en de effecten op het Noord-Willemskanaal als vaarweg. En ook zijn de plannen afgestemd met de gemeente Tynaarlo. Verder is met de roei-vereniging en organisaties voor de binnenvaart afgestemd over de plannen. Zij hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de plannen voor deze vier trajecten.

Vervolgstappen

Deze plannen zijn verwerkt in een ontwerp Projectplan Waterwet. Dit ontwerp projectplan ligt formeel zes weken ter inzage vanaf 7 juli 2021. U kunt het plan dan inzien via www.hunzeenaas.nl/bestuur-en-organisatie/bekendmakingen/. Hier kunt u het projectplan vinden door te zoeken op de naam van het projectplan. U kunt het tijdens deze periode ook inzien in het waterschapshuis, Aquapark 5 in Veendam op werkdagen tussen 09:00 en 16:00 uur. Vanwege coronamaatregelen moet u hiervoor een afspraak maken via (0598) 69 38 00.

Reageren

U kunt in deze periode reageren door een zienswijze indienen. Alle zienswijzen worden door ons beantwoord. Dit kan leiden tot aanpassing van het plan. Vervolgens wordt het projectplan ter vaststelling voorgelegd aan ons algemeen bestuur. Na bekendmaking van de vaststelling door het algemeen bestuur is het plan van kracht. Indieners van een zienswijze die het niet eens zijn met de beantwoording, kunnen beroep instellen tegen het besluit van het algemeen bestuur. Voor uitvoering plaats vindt, moeten de benodigde vergunningen worden aangevraagd. Zoals bij voorbeeld een omgevingsvergunning bij de gemeente. Ook hierop kunt u uw zienswijzen indienen.

Meer informatie

In verband met de coronamaatregelen hebben we ervoor gekozen u door middel van deze nieuwsbrief uitgebreid te informeren over de plannen. Uiteraard kunt u hierop reageren, als u vragen heeft of ideeën, via:

Henk Hazelhorst, Arcadis:
henk.hazelhorst@arcadis.com of 06 27060276

Willem Kastelein, waterschap Hunze en Aa's:
w.kastelein@hunzeenaas.nl of 0598 69 3414

